

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Verdeling gemeentefinanciën: een vernieuwd recept

Regiodag Zwolle
18 oktober 2011

Jiska Nijenhuis
projectleider decentralisaties
Projectleider ordening en onderhoud
gemeentefinanciën (OOG)

Opbouw presentatie

1. Proces

- a. Consultatie brief
- b. Proces meicirculaire 2012
- c. Proces meicirculaire 2013 en later

2. Inhoud brief verdeelsystematiek gemeentefinanciën:

- a. Per cluster
- b. Kern van de nieuwe verdeelsystematiek
- c. Overige punten

Proces tot begin december

4 ambtelijke regiodagen in oktober van FAMO, VNG en BZK:

- BZK "zenden"
- U "recenseren"
- VNG "ontvangen"
- FAMO "coördineren"

4 Bestuurdersbijeenkomsten in oktober van VNG:

- (17 oktober 16.00 uur in Helmond)
- 25 oktober 16.00 uur in Apeldoorn
- 26 oktober 16.00 uur in Den Haag (VNG)
- 31 oktober 16.00 uur in Groningen

Proces tot begin december

- Commissies VNG: middag 2 november
- Commissie gemeentefinanciën: 10 november
- Einde adviesperiode: 15 november
- Onderraad en ministerraad: 29 november resp. 2 december
- Brief naar Tweede Kamer: december
- Start 1e deel van de 2e onderzoeksfase: oktober t.b.v. meicirculaire 2012

Tot de meicirculaire 2012

- Verdeelmodel Begeleiding incl. overig maatschappelijke zorg
- Verdeelmodel uitvoeringslasten Werken naar vermogen incl. overig cluster werk en inkomen
- Herverdeling andere clusters
- Begeleidingscommissie: opzet onderhoudsysteem

Meicirculaire 2013 en 2014

Meicirculaire 2013:

- Verdeelmodel Jeugd
- Eerste fase nieuw onderhoudsysteem
- Verdeling "fysiek cluster" na onderzoek gebiedsontwikkeling

Meicirculaire 2014:

- Verdeling OOV na onderzoek OOV
- Tweede fase nieuw onderhoudsysteem

TIJD VOOR RECENSIE

- VRAGEN?
- OPMERKINGEN?
- SUGGESTIES?

TIJD VOOR ONTVANGER

- WAT NEEMT GIJS OSKAM MEE NAAR HUIS OVER HET PROCES?
- EEN AFTRAP VAN GIJS OSKAM OVER AANDACHTSPUNTEN IN DE INHOUD

G4: van vast bedrag naar clusterbedrag

- Tot nu toe: G4 een vast bedrag voor bijzondere taken, maar zonder onderbouwing
- Met deze brief:
 - Geen vast bedrag meer
 - alle bijzondere / intensieve taken onderzocht en gewogen
 - Soms bedrag voor intensieve taak in een cluster
 - Via verdeelformule
 - Ook voor vergelijkbare gemeenten

Cluster werk en inkomen

Omvang

- IJkpunt + 50 mln. + maximaal uitgaven minimabeleid
- Tekorten specifieke uitkering WWB = vraagstuk SZW, tenzij tekort komt door ondoelmatigheid of extra voorzieningen (gemeentelijk beleid)
- Minimabeleid = algemeen geaccepteerde autonomie?
- Samenwerking = efficiënter

Verdeling

- G4 meer door maatstafwerking
- Wisselend klantenbestand: meer (ijzeren voorraad minder)
- Weinig bijstandsontvangers: minder (samenwerking)
- Werken naar vermogen: nieuwe doelgroep

Cluster maatschappelijke zorg

Omvang

- 2 clusters: maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg
- IJkpunt minimaal 105 mln. lager
- Is incl. toevoeging voor "G4-taak" van 105 tot 125 mln.
- keteneffecten

Verdeling:

- Nieuw verdeelmodel incl. structurele decentralisatie-uitkeringen en incl. begeleiding
- Keteneffecten

Cluster educatie

Omvang

- IJkpunt na interbestuurlijke consultatie
- 50 tot 70 mln. voor G4-taak overige educatie
- Onderwijshuisvesting:
 - buitenonderhoud – onderwijskundige staat
 - Buitenonderhoud – binnenklimaat

Verdeling:

- Ingroeiregeling langzamer
- SO en VO: minder.
- Kleinere gemeenten: meer
- Grensoverschrijdend PO: geen effect

Cluster Cultuur en ontspanning

Omvang:

- IJkpunt verhoogd met 57 mln. tot 107 mln.
- Incl. 57 mln. G4-taak

Verdeling:

- Subclusters groen en ontspanning een aanpassing, maar totaal per gemeente ongeveer gelijk
- Aanpassing subcluster kunst door musea uit oudheid

Cluster RO, infra en gebied

Omvang:

- IJkpunt blijft gelijk
- Nu geen stabiel beeld over omvang: nader onderzoek en regulier onderhoud
- Verhoging G4: 220 tot 240 mln.
- Verhoging EZ: 41 mln.
- Meicirculaire 2013: omvang totaal cluster
- Grondexploitatie uit OEM
- ISV (su/du) vervalt

Verdeling:

- gebiedsontwikkeling: nader onderzoek
- Wegen en water: grotere dichtbebouwde gemeenten > kleinere dunbebouwde gemeenten
- EZ: meer naar gemeenten met regionale functie
- Milieu: meer naar gemeenten met milieubelastende bedrijven

Cluster Openbare orde en veiligheid

Omvang:

- Verhoging 45 tot 65 mln. G4
- Geen stabiel beeld: nader onderzoek
- evt. (!) verhogen na stap 2

Verdeling:

- trend: lage inwoner aantal en lage bebouwingsdichtheid hogere uitgaven
- Trend: overlastgevende jeugdgroepen hogere uitgaven

Regio's: bijdrage per inwoner i.p.v. kostenoriëntatie

Cluster Bestuur en algemene ondersteuning

Omvang:

- Alleen verhoging van 5 mln. G4
- Niet: stadsdelen
- Hogere uitgaven BV niet gehonoreerd: effectiviteit en efficiency

Verdeling:

- Minder maatstaven

Cluster Riolering en reiniging

Omvang:

- Geen aanpassing, want kosten kunnen worden doorberekend aan gebruikers

Verdeling:

- Meer naar gemeenten met zeer slechte bodem (voor zover nu bebouwd)

Clusters OZB en OEM

OZB:

- Omvang gelijk
- Meer ruimte gemeenten

OEM:

- OEM: geen directe relatie uitgavencusters
- Huidige verdeling: OEM-norm = % uitgavencuster
- Nieuwe verdeling: OEM-norm = bedrag per inwoner
- Geen rekening met inkomsten uit deelnemingen in (nuts)bedrijven

Clusteroverstijgend

Toeristische gemeenten: niet verevenen

Krimp: nog geen opvallende “nadeel” trends. Evaluatie na 5 jaar

Zeer slechte bodem: bouwplannen na 2010 niet meer verevend

Samenvattend: kernelementen nieuwe verdeelsystematiek

Gelijkwaardige startpositie per type gemeente. Zeker in een tijd van financiële krapte.

Anticiperend verdeelsysteem.

Autonomie: alle gemeenten samen of individuele gemeente

Voorzieningen en uitvoering: "minimale" alle gemeenten samen

Wat is geen onderdeel van de brief

- Accesssystematiek
- Omvang GF
- Bestedingsvrijheid
- "15 euro per inwoner per jaar"-regel

Andere aspecten

Oude principes geëxpliciteerd en/of doen herleven:

- Taakmutaties evalueren
- Decentralisatie-uitkeringen:
 - Vrij besteedbaar
 - Tijdelijk karakter = tijdelijke financiering
 - Structureel karakter = structurele financiering

Instrument leges nader bezien

Andere aspecten

Nieuwe of stevigere elementen onderhoud:

1. Interbestuurlijk gesprek
2. Financiering samenwerking
3. Ketenrelaties, waaronder relatie met andere ketenpartners
4. Volgen decentralisaties
5. Flexibeler Iv3

TIJD VOOR RECENSIE

- VRAGEN?
- OPMERKINGEN?
- SUGGESTIES?

TIJD VOOR ONTVANGER

- WAT NEEMT GIJS OSKAM MEE NAAR HUIS OVER DE OVERIGE ASPECTEN?

Hoe wordt de hoogte van mijn algemene uitkering bepaald?

U kunt meekijken / meedoen:

- Als "steekproefgemeente"
- Als deelnemer aan een begeleidingscommissie / klankbordgroep
- Als deelnemer van regiobijeenkomsten van FAMO, VNG en BZK

En ten slotte kennisnemen van de uitkomst in de meicirculaire 2012.